

Sygnatura akt VI GC 617/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2016 r.

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu VI Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący SSR Łukasz Kozakiewicz

Protokolant Dorota Płatowicz

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2016 r. na rozprawie sprawy

z powództwa (...) **sp. z o.o. w W.**

przeciwko **D. K.**

o zapłatę 9 850,00 zł

I. powództwo oddala,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 2400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Powód – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego – D. K. kwoty 9.850, zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu podał, że przy użyciu pojazdu należącego do pozwanego przewożona była należąca do powoda maszyna czyszcząca. W trakcie przewozu (odjeżdżania od pochyłej rampy) maszyna zsunęła się i uległa zniszczeniu. Koszt naprawy maszyny (31.000 zł) byłby zbliżony do kosztu zakupu nowej (32.000,- zł), skutkiem czego powód dochodził zwrotu wartości maszyny używanej przed uszkodzeniem (10.000,- zł), pomniejszonej o wartość maszyny uszkodzonej (150,- zł).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 17 maja 2016r., sygnatura akt VI GNc 1041/16 nakazano pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 9.850,- zł wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 22 października 2015r. oraz kwotę 1.948,- zł tytułem kosztów procesu.

W sprzeciwie od tego nakazu zapłaty, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. Zarzucił, że nie zawierał z powodem umowy przewozu i nie ponosi odpowiedzialności za jego skutki. Pojazd użyty do przewozu został oddany w najem (...) S.A. Zaprzeczył, aby kierowca odjeżdżając od rampy przejechał 16 metrów zanim zatrzymał się w celu zamknięcia burt. Zakwestionował wartość szkody wskazując, że wartość nowej maszyny czyszczącej oscyluje w granicach 8.000,- zł – 10.000,- zł. Podniósł, że powód przyczynił się w 70% do powstania ewentualnej szkody, gdyż nie zabezpieczył właściwie maszyny po jej załadowaniu.

Pismem wniesionym w dniu 6 czerwca 2016r. pozwany wniósł o zawiadomienie o toczącym się postępowaniu (...) S.A. jako ubezpieczyciela pojazdu użytego do przewozu uszkodzonej maszyny.

Sąd ustalił.

W dniu 5 sierpnia 2015r. pozwany zawarł z (...) S.A. umowę o świadczenie usług nieprodukcyjnych, na podstawie której zobowiązał się do wynajęcia (...) S.A. powierzchni magazynowej (z przeznaczeniem na magazyn wyrobów

gotowych i półproduktów) i socjalno – biurowej (§ 1 ust. 1 i 2) wraz z obsługą logistyczną obejmującą załadunek i rozładunek towaru, transport oraz składowanie elementów przy czym (...) S.A. miała używać wyłącznie samochodów ciężarowych i wózków widłowych należących do pozwanego (§ 4 ust. 2). Umowa została zawarta na czas oznaczony do dnia 31 sierpnia 2016r. z możliwością jej przedłużenia na dalsze roczne okresy (§ 7 ust. 1 i 2). W ramach wykonania umowy (...) S.A. była uprawniona do wyłączanego korzystania z pojazdów określonych w umowie.

Dowód: umowa o świadczenie usług z dn. 5.08.2015r. – k. 76 – 78, zeznania świadka A. U. (00.05.51 – 00.11.04) – k. 80.

W dniu 23 września 2015r. na polecenie A. U., kierownika magazynu (...) S.A., przy użyciu samochodu ciężarowego marki M. (...), numer rejestracyjny (...), należącego do pozwanego i kierowanego przez jego pracownika A. M., a stanowiącego przedmiot umowy z dnia 5 sierpnia 2015r., należąca do powoda maszyna czyszcząca (...) miała zostać przewieziona do magazynu wyrobów gotowych (...) S.A. znajdującego się na terenie (...) Sp. z o.o. W tym celu pracownik powoda M. D. załadował maszynę na naczepę w/w samochodu. Burty przestrzeni ładunkowej pojazdu nie zostały zamknięte bezpośrednio po załadunku. W trakcie odjeżdżania od rampy ładunkowej, przewożona maszyna do czyszczenia (...) spadła i uległa całkowitemu uszkodzeniu.

Dowód: fotografie – k. 15 – 18, oświadczenie A. M. z dn. 23.09.2015r. – k. 19, oświadczenie M. D. z dn. 23.09.2015r. – k. 20, oświadczenie A. U. z dn. 23.09.2015r. – k. 21, notatka służbowa z dn. 23.09.2015r. – k. 22, protokół szkody – k. 23, pismo z dn. 12.10.2015r. – k. 28, pismo (e-mail) z dn. 25.08.2015r. – k. 41, zeznania świadka A. U. (00.05.51 – 00.16.28) – k. 80 – 81.

Cena zakupu maszyny (...) w dniu 23 kwietnia 2010r. wynosiła 23.119,- zł. Koszt naprawy tej maszyny po jej uszkodzeniu wynosiłby 31.316,85 zł. Cena używanej maszyny czyszczącej wynosi od 8.900,- zł netto do 10.000,- zł netto.

Dowód: faktura VAT Nr (...) – k. 24, faktura pro forma Nr (...) – k. 25 – 26, wydruki stron internetowych – k. 44 – 46.

Pismem z dnia 29 września 2015r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 10.000,- zł tytułem odszkodowania za uszkodzoną maszynę. Wezwane ponowiono pismem z dnia 21 kwietnia 2016r. ograniczając żądanie do kwoty 9.850,- zł.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dn. 29.09.2015r. – k. 27, wezwanie do zapłaty z dn. 21.04.2016r. – k. 29.

Sąd zważył.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie należy wskazać, że – zgodnie z wnioskiem pozwanego oraz stosownie do dyspozycji art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., Nr 392 z późn. zm.), choć na tym etapie postępowania konieczność wezwania do udziału w sprawie nie była przesądzona – Sąd zawiadomił o toczącym się postępowaniu (...) S.A., który jednak nie wziął udziału w sprawie (k. 72).

Stan faktyczny sprawy ustalono na podstawie zaoferowanych przez obie strony dowodów z dokumentów w postaci oświadczeń, protokołów, faktur i pism a także przedstawionej na rozprawie w dniu 24 października 2016r. umowy o świadczenie usług, o przeprowadzenie dowodu z której pozwany wnioskował już w sprzeciwie od nakazu zapłaty – prawdziwości i rzetelności których żadna ze stron nie przeczyła, skutkiem czego należało uznać je za właściwe i miarodajne źródło informacji o okolicznościach sprawy. Nadto przeprowadzono dowód z zeznań świadka A. U., które okazały się spójne zarówno wewnątrz jak i z pozostałym materiałem dowodowym, co pozwalało uznać je za wiarygodne.

Sąd oddalił wnioski o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków A. M. i D. D. (postanowienie w przedmiocie dopuszczenia tego dowodu zostało następnie uchylone), świadków J. J. i M. S., a także opinii biegłego, oględzin i przesłuchania stron – uznając je za zbędne. W świetle zeznań świadka A. U. oraz dowodów z dokumentów okazało się bowiem, że roszczenie kierowane jest przeciwko niewłaściwemu podmiotowi – o czym niżej – a tym samym ustalanie szczegółowego przebiegu zdarzenia powodującego szkodę jak i jej wysokości nie miało znaczenia dla wyniku sprawy. Zgłaszanie dowodów może być ocenione jako nieprzydatne dla wyjaśnienia sprawy lub zmierzające do zwłoki, wówczas gdy teza dowodowa jest nieistotna dla rozstrzygnięcia lub proponowany środek jest nieprzydatny do jej udowodnienia, co miało miejsce w przypadku w/w wniosków dowodowych (**vide:** wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 1999r., sygn. akt I PKN 316/99, OSNP z 2001r., Nr 5, poz. 151; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2001r., sygn. akt III CKN 1393/00, LEX Nr 603170).

W oparciu o przeprowadzone dowody Sąd ustalił istotne okoliczności sprawy obejmujące zdarzenie powodujące uszkodzenie maszyny czyszczącej (...) należącej do powoda, a także kwestie związane z posiadaniem pojazdu użytego do jej przewozu, w tym fakt nawiązania między pozwanym a (...) S.A. umowy określającej zasady korzystania z tego pojazdu.

Z treści pozwu oraz pisma procesowego powoda z dnia 13 lipca 2016r. (k. 57) należało wywodzić, że podstawy prawnej swojego roszczenia upatrywał on w nienależytym wykonaniu przez pozwanego umowy przewozu. Wskazuje na to odwołanie do obowiązków należytego zabezpieczenia towaru przez przewoźnika. W obronie przed dochodzonym roszczeniem, pozwany zarzucił, że nie zawierał z powodem umowy przewozu i nie wyrażał zgody na jego wykonanie.

Zgodnie z art. 774 k.c., przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy. Stronami umowy przewozu są zatem przewoźnik i nadawca, a jej przedmiotowo istotnym elementem – ustalenie wynagrodzenia za przewóz (**vide:** wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2005r., sygn. akt V CK 405/05, LEX Nr 407063; Z. Gawlik [w:] A. Kidyba (red.), Z. Gawlik, A. Janiak, K. Kopaczyńska – Pieczniak, G. Kozieł, E. Niezbecka, T. Sokołowski, Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część szczególna, LEX, 2014). W niniejszej sprawie brak jest dowodów na to, aby między stronami doszło do zawarcia ważnej umowy przewozu. Powód powoływał się tu w zasadzie jedynie na okoliczności faktyczne dotycząca załadowania należącej do niego maszyny na pojazd stanowiący własność pozwanego. W reakcji na sprzeciw pozwanego, w którym zaprzeczono zawarciu umowy, powód utrzymywał, że kwestia ta pozostaje bezsporna (co pozostaje w jaskrawej sprzeczności z twierdzeniami pozwanego), nie podejmując natomiast inicjatywy procesowej w celu wykazania, że do zawarcia umowy przewozu doszło. Tymczasem wynik przeprowadzonego postępowania dowodowego prowadzi do wniosków biegunowo odmiennych. Mianowicie z zeznań świadka A. U. (pracownika (...) S.A.) wynika, że maszyna należąca do powoda miała zostać przewieziona pojazdem pozwanego na jej polecenie. Już z tego powodu nie sposób twierdzić, że stroną ewentualnej umowy przewozu pozostawał pozwany, który nie brał udziału w negocjacjach i nie wyraził zgody na wykonanie przewozu. Brak jest także dowodów na to, aby kierujący pojazdem pracownik pozwanego A. M.: po pierwsze – wyraził zgodę na wykonanie przewozu bezpośrednio na rzecz powoda, a po wtóre – aby był uprawniony do złożenia takiego oświadczenia. Z pisemnego oświadczenia A. M. (k. 19) wynika, że o przewiezieniu maszyny dowiedział się od pracownika powoda, a zatem nie sposób przyjąć, aby składał w tym zakresie jakiegokolwiek oświadczenia woli. Z kolei w pisemnym oświadczeniu A. U. (k. 21) stwierdzono, że przewóz maszyny odbywał się przy użyciu pojazdu pozwanego, ale na zlecenie (...) S.A., co zresztą było stałą praktyką. Zastrzec jednak należy, że nie prowadziło to do zawarcia umowy przewozu między (...) S.A. a pozwanym, gdyż przewóz ten wykonywano w ramach wykonania umowy z dnia 5 sierpnia 2015r. Powyższe, w połączeniu z całkowitym brakiem informacji co do ewentualnego należnego pozwanemu z tytułu rzekomego przewozu wynagrodzenia, będącego konstytutywnym elementem umowy przewozu, którego brak skutkuje jej nieważnością (art. 58 § 1 k.c.), prowadziło do wniosku, że między stronami nie doszło do zawarcia umowy przewozu (**vide:** wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2006r., sygn. akt V CSK 81/05, LEX Nr 191237). Tym samym pozwany nie mógł ponosić odpowiedzialności za jej nienależyte wykonanie.

Marginalnie jedynie godzi się zauważyć, że powód nie mógłby skutecznie dochodzić roszczenia z powołaniem się na nienależyte wykonanie ewentualnej odrębnej umowy przewozu zawartej między (...) S.A. a pozwanym. Zgodnie bowiem z art. 75 ust. 3 pkt 2 ppkt b Prawa przewozowego w zw. z art. 775 k.c., uprawnionym do dochodzenia roszczeń z umowy przewozu jest jedynie nadawca lub odbiorca. Przy założeniu zawarcia umowy między (...) S.A. a pozwanym, powód nie był zaś żadnym z tych podmiotów.

Przedstawione w pozwie okoliczności, w tym w szczególności fakt użycia do przewozu maszyny powoda mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody, skłaniał do rozważenia także innych podstaw odpowiedzialności pozwanego. W myśl z art. 435 § 1 k.c. w zw. z art. 436 § 1 k.c., posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch tego środka komunikacji, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny. W uzupełnieniu powyższego należy wyjaśnić, że dla przeniesienia odpowiedzialności na posiadacza zależnego koniecznym jest pewna trwałość w wykonywaniu tego prawa, a nie np. chwilowe użycie samochodu. Nadto istotne jest wyrzeczenie się samoistnego posiadacza wpływu na ruch pojazdu. Samoistny posiadacz nie zostanie zwolniony od odpowiedzialności, jeżeli zachował przynajmniej część uprawnień wiążących się z możliwością używania pojazdu, dysponowania nim i kontroli (**vide**: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 23 listopada 2006r., sygn. akt I ACa 678/06, LEX Nr 298407).

Powołany przepis art. 435 § 1 k.c. w zw. z art. 436 § 1 k.c. mógłby co do zasady stanowić podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego, gdyby nie fakt, że sporny pojazd marki M. (...), numer rejestracyjny (...) został oddany przez niego w posiadanie zależne (...) S.A. Otóż w dniu 5 sierpnia 2015r. pozwany zawarł z (...) S.A. umowę, na podstawie której zobowiązał się m.in. do świadczenia na rzecz tej spółki usług logistycznych obejmujących przemieszczanie towaru przy użyciu wyłącznie należących do pozwanego pojazdów. Również (...) S.A. zobowiązała się do korzystania jedynie z pojazdów pozwanego (§ 1 ust. 4 i § 4 ust. 2 umowy – k. 76 – 77). Literalne brzmienie postanowień umownych może rodzić pewne wątpliwości w zakresie oddania na jej podstawie (...) S.A. w/w pojazdu w posiadanie zależne, niemniej mając na uwadze treść pozostałego materiału dowodowego, okoliczność tę należało uznać za udowodnioną. W tym zakresie należy wskazać, że zgodnie z art. 65 § 1 k.c., oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współzycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. W ocenie Sądu zobowiązanie pozwanego do świadczenia usług logistycznych na rzecz (...) S.A. w połączeniu ze zobowiązaniem tej spółki do korzystania w tym zakresie jedynie z pojazdów pozwanego oraz faktem że usługi te świadczone w związku z wynajęciem w/w spółce powierzchni magazynowych, skłania do przyjęcia, że skutkowało to również oddaniem przedmiotowych pojazdów do wyłącznej dyspozycji (...) S.A. (skoro miała się ona posługiwać jedynie tymi pojazdami) – równoznacznej z oddaniem jej w posiadanie zależne. Powyższy wniosek potwierdzają zeznania świadka A. U., która wskazała wprost na zawarcie umowy najmu obejmującej również wyłączone władztwo nad pojazdami wykorzystywanymi przy wykonywaniu umowy z dnia 5 sierpnia 2015r. Świadek relacjonując okoliczności związane z przewożeniem maszyny powoda, dla określenia pojazdu mającego wykonać przewóz posługiwała się wyrażeniem „nasz pojazd”, przy czym wyjaśniła, że przyczyną tego był fakt oddania przez pozwanego pojazdu w najem (...) S.A. Oddanie pojazdu do korzystania (...) S.A. miało przy tym charakter trwały, gdyż umowa z dnia 5 sierpnia 2015r. została zawarta na okres jednego roku, a strony przewidziały możliwość jej przedłużenia. Na długotrwałe obowiązywanie umowy wskazał również świadek A. U.. W tym miejscu należy zauważyć, że przedstawione przez świadka okoliczności potwierdzają także inne przeprowadzone dowody. Mianowicie z oświadczenia A. M. wynika, że kluczyki do pojazdu otrzymał od magazyniera, co potwierdza, że pojazd znajdował się w dyspozycji (...) S.A. Nie ma przy tym znaczenia, że pojazdem kierować miał pracownik pozwanego, gdyż w świetle powyższego mógł on być uznany co najwyżej za dzierżyciela (art. 338 k.c.). W tych warunkach należało przyjąć, że w chwili zdarzenia z dnia 23 września 2015r. pojazd którym przewożono należącą do powoda maszynę czyszczącą znajdował się w trwałym posiadaniu zależnym (...) S.A. Posiadanie zależne wyraża się bowiem w możliwości

sprawowania władztwa nad cudzą rzeczą (art. 336 k.c.). Oznacza to, że odpowiedzialność za skutki korzystania z tego pojazdu przewidziana w art. 435 § 1 k.c. w zw. z art. 436 1 k.c. spoczywała nie na pozwanym, a na (...) S.A.

Na odpowiedzialność pozwanego nie mogłoby rzutować także przyjęcie, że maszyna powoda miała zostać przewieziona z grzeczności (art. 436 § 2 k.c.). Otóż materiał dowodowy nie dostarcza podstaw do twierdzenia, aby kierowca pojazdu był skłonny wyświadczyć tego rodzaju przysługę powodowi. Z jego pisemnego oświadczenia (k. 19) wynika bowiem, że był on zaskoczony faktem, iż ma przewieźć maszynę, a decyzja w tym zakresie została podjęta przez inną osobę (A. U.). Co więcej, przewóz z grzeczności ma miejsce tylko wówczas, gdy zamiarem przewoźącego jest świadczenie przewozu bezinteresownie i nie jest identyczny z pojęciem przewozu nieodpłatnego. Przewóz z grzeczności ma miejsce tylko wówczas, gdy osoba przewożąca kieruje się poczuciem grzeczności w potocznym tego słowa znaczeniu, co w świetle wskazanych okoliczności nie mogło mieć miejsca (**vide**: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 1978r., sygn. akt II CR 487/77, LEX Nr 8048; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 23 listopada 2006r., sygn. akt I ACa 678/06, LEX Nr 298407). Nadto odpowiedzialność osoby przewoźącej z grzeczności oparta jest na zasadzie winy (art. 415 k.c. w zw. z art. 436 § 2 k.c.), na okoliczność istnienia której nie powołano dowodów. Nade wszystko zaś, gdyby nawet przyjąć, że w niniejszej sprawie tego rodzaju przewóz miał miejsce, to za osobę odpowiedzialną za jego skutki nie mógł zostać uznany pozwany a co najwyżej kierujący pojazdem. Kierującym tym był co prawda pracownik pozwanego, jednak jego odpowiedzialność za działania pracownika, tj. osoby której powierzył wykonanie czynności podlegającej w tym zakresie jego kierownictwu i mającej obowiązek stosować się do jego wskazówek, ograniczona jest – stosownie do przepisu art. 430 k.c. – jedynie do czynności wyrządzonych z winy tej osoby przy wykonywaniu powierzonej jej czynności, nie przy okazji ich wykonywania (**vide**: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 30 grudnia 2015r., sygn. akt I ACa 734/15, LEX Nr 1962886; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2013r., sygn. akt I CSK 87/13, LEX Nr 1418874, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 października 1969r., sygn. akt II CR 430/69, OSNC 1970, Nr 9, poz. 152). Przewóz z grzeczności niewątpliwie nie wchodziłby zaś w zakres obowiązków pracowniczych kierowcy będącego pracownikiem pozwanego.

Na tej samej zasadzie należałoby wykluczyć odpowiedzialność pozwanego za działania A. M. oceniane z pominięciem faktu, że szkoda wynikła w związku z korzystaniem z pojazdu mechanicznego, a zatem w oparciu o przepis art. 430 k.c., stanowiącego, że kto na własny rachunek powierza wykonanie czynności osobie, która przy wykonywaniu tej czynności podlega jego kierownictwu i ma obowiązek stosować się do jego wskazówek, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną z winy tej osoby przy wykonywaniu powierzonej jej czynności. Ponownie bowiem należy wskazać, że wykonując przewóz maszyny, kierowca nie wykonywał obowiązków pracowniczych nałożonych na niego przez pozwanego ani nie działał na jego polecenie oraz pod jego kierownictwem (polecenia w tym zakresie wydawała A. U. działająca w imieniu (...) S.A.). Tymczasem dla zastosowania odpowiedzialności z powołanego przepisu, powierzenie czynności powinno nastąpić na własny rachunek powierzającego, a więc w jego własnym interesie, tj. w obszarze własnej aktywności powierzającego (**vide**: M. Safjan [w:] K. Pietrzykowski, Kodeks cywilny, Komentarz, t. I, 2011, art. 430, nb 9). Innymi słowy pozwany jako pracodawca mógłby ponosić odpowiedzialność za działania swojego pracownika jedynie wówczas, gdyby szkoda wynikała z czynności wykonanych przez pracownika na polecenie pozwanego. W niniejszej sprawie zaś, czynności kierowcy pojazdu przewoźącego maszynę powoda wynikały z polecenia A. U., działającej w imieniu (...) S.A., której uprawnienie do wydawania dyspozycji kierowcy pojazdu wynikało z umowy z dnia 5 sierpnia 2015r. Trzeba bowiem zauważyć, że w ramach wykonania w/w umowy pozwany mógł co najwyżej polecić pracownikowi wykonywanie określonego zakresu zadań związanych ze świadczeniem usług logistycznych na rzecz (...) S.A. Jego odpowiedzialność ograniczona byłaby zatem jedynie do tych czynności. Nie może być jednak mowy o tym, aby w tym wypadku odpowiedzialność pozwanego obejmowała także skutki czynności pracownika podjętych w wyniku polecenia wydanego przez inną, uprawnioną osobę (nie działającą w imieniu pozwanego) albo z inicjatywy samego pracownika podjętej wbrew udzielonym mu uprawnieniom (**vide**: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2013r., sygn. akt I CSK 87/13, LEX Nr 1418874, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 października 1969r., sygn. akt II CR 430/69, OSNC 1970, Nr 9, poz. 152; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2005r., sygn. akt V CK 396/05, Prawo Bankowe z 2006, Nr 11, s. 16; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 1971r., sygn. akt III CRN 402/71, OSN z 1972r., Nr 6, poz. 115; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 1998r., sygn. akt I CKU 110/97, Prokuratura i Prawo z 1998r., Nr 10, s. 27). Wynika to z faktu, że dla przypisania powierzającemu

odpowiedzialność na zasadzie art. 430 k.c., koniecznym jest istnienie związku przyczynowego zarówno pomiędzy zachowaniem sprawcy a szkodą jak oraz pozostawać w funkcjonalnym związku z czynnością, której wykonanie mu powierzono. Związek taki nie zachodzi zaś w przypadku, gdy czynność sprawcy z której wynika szkoda nie była podejmowana w wykonaniu powierzonej czynności. Odpowiedzialność za działanie osób podwładnych obejmuje bowiem jedynie sytuacje, w których wykonywane czynności mieszczą się zatem w zakresie czynności powierzonych takiej osobie, tylko w takim zakresie zachodzi aksjologiczna podstawa uzasadniająca rozciągnięcie winy podwładnych na osobę dłużnika, który przy ich pomocy wykonuje swoje zobowiązania, lub na sprawcę czynu niedozwolonego. Z tych samych przyczyn powołany przepis art. 430 k.c. nie może stanowić podstawy prawnej odpowiedzialności podmiotu korzystającego z pomocy osób podwładnych w sytuacji, gdy działania podjęte przez takie osoby nie pozostają w zakresie powierzonych czynności albo gdy dotyczą działań, które zostały dokonane przy okazji, z wykorzystaniem sposobności (**vide:** wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 kwietnia 2014r., sygn. akt I ACa 1137/13, LEX Nr 1483862). Co więcej, inicjatywa dowodowa powoda nie była ukierunkowana na wykazanie winy kierowcy w doprowadzeniu do uszkodzenia maszyny. Należy przy tym podkreślić, że przepis art. 430 k.c. przewiduje co prawda że powierzających wykonanie czynności ponosi odpowiedzialność na zasadzie ryzyka, niemniej jedynie za zawinione działania osoby, której czynności te powierzył (**vide:** wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2012r., sygn. akt II CSK 343/11, LEX Nr 1163192). Tymczasem ciężar dowodu co do wszystkich przesłanek odpowiedzialności pozwanego, w tym winy bezpośredniego sprawcy szkody, spoczywał na powodzie stosownie do dyspozycji art. 6 k.c. (**vide:** wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 października 2013r., sygn. akt I ACa 594/13, LEX Nr 1391906) i to niezależnie od inicjatywy dowodowej pozwanego. Podkreślenia wymaga, że powołane przez powoda dowody (w tym z zeznań świadków) zmierzały do wykazania faktu nienależytego wykonania umowy przewozu, a zatem nie winy dłużnika, która to okoliczność wynikałaby z domniemania prawnego ustanowionego przepisem art. 471 k.c. (który z kolei w przypadku odpowiedzialności deliktowej nie ma zastosowania).

Przedstawione wyżej okoliczności faktyczne i prawne doprowadziły Sąd do wniosku, że pozwany nie ponosi odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 23 września 2015r. na żadnej podstawie prawnej. Tym samym skierowane przeciwko niemu roszczenie nie mogło zostać uwzględnione. Zwalniało to również z konieczności analizy pozostałych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej w tym dotyczących wysokości szkody i ewentualnego przyczynienia się powoda do jej powstania.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w pkt I wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Powództwo zostało oddalone w całości w związku z czym pozwanemu przysługiwał zwrot wszystkich poniesionych w sprawie kosztów procesu. Poniesione przez pozwanego koszty procesu wynosiły łącznie 2.417,- zł i obejmowały: koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.417,- zł (§ 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie – Dz. U. poz. 1800) oraz koszty opłaty skarbowej uiszczonej od złożonego dokumentu pełnomocnictwa w wysokości 17,- zł.

Z tych przyczyn orzeczono jak w pkt II wyroku.